ผลงาน CQI ประจำปี 2558 กลุ่มงานเภสัชกรรม โรงพยาบาลจิตเวชขอนแก่นราชนครินทร์

1.ชื่อผลงาน

"จัดยาง่าย มั่นใจทุกซอง"

2.ชื่อและสมาชิกทีม

เจ้าหน้าที่งานบริการจ่ายยา กลุ่มงานเภสัชกรรม

3.เป้าหมาย

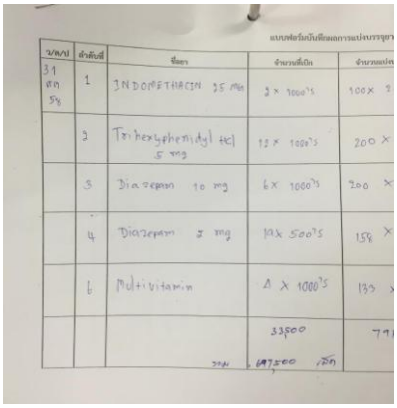
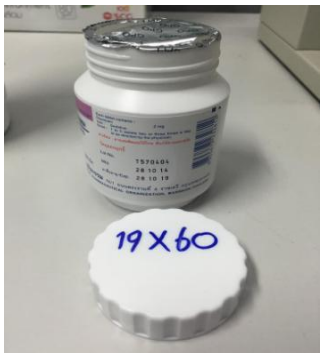
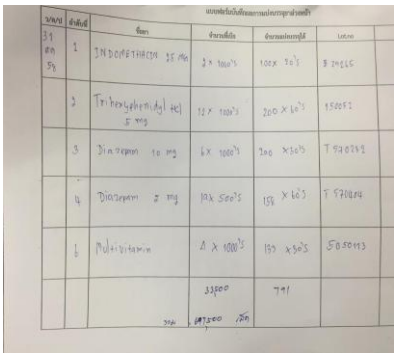
- ลดความผิดพลาดของยาแบ่งบรรจุล่วงหน้า
- เพิ่มประสิทธิภาพในการจัดทำฉลากยาแบ่งบรรจุล่วงหน้า โดยการลดขั้นตอน เพิ่มความถูกต้อง และทวนสอบกลับได้

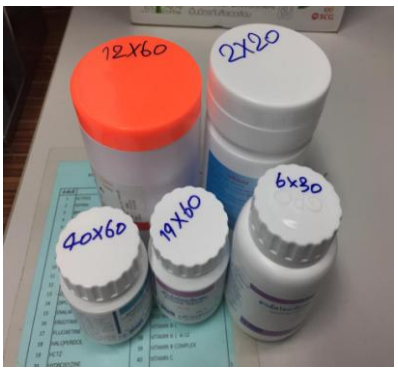
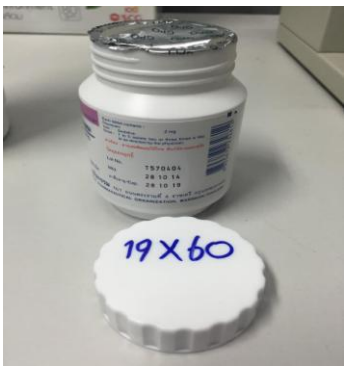
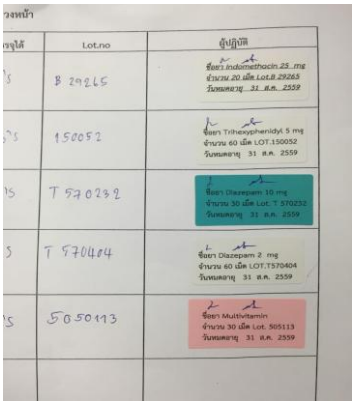
4.ปัญหาและสาเหตุ

การแบ่งบรรจุยาที่มีปริมาณการใช้มากไว้เป็นการล่วงหน้านั้น มีความสำคัญต่อกระบวนการให้บริการจ่ายยาผู้ป่วย ทั้งในด้านที่จะเพิ่มความรวดเร็วของการจัดยา ความถูกต้องของจำนวนยา รายการยา และความพึงพอใจของผู้รับบริการจ่ายยาด้วย ดังนั้นกระบวนการแบ่งบรรจุยาล่วงหน้าจึงถือว่ามีความสำคัญยิ่ง และเป็นจุดเริ่มต้นของการนำยาเข้ามาสู่กระบวนการเพื่อจ่ายให้ผู้ป่วยต่อไป การวางระบบยาแบ่งบรรจุล่วงหน้าที่ชัดเจน ทั้งรายการยาที่จะนำมาแบ่งบรรจุ จำนวนที่จะแบ่งบรรจุ ภาชนะที่ใช้ใส่ยาแบ่งบรรจุ เครื่องมือแบ่งบรรจุ การบ่งชี้ซองยาที่แบ่งบรรจุ และการเก็บรักษายาแบ่งบรรจุแล้ว ซึ่งจะต้องแยกเป็นสัดส่วนที่ชัดเจน ทั้งเพื่อคงคุณภาพของยาและลดการปะปนถือว่าเป็นประเด็นสำคัญของการแบ่งบรรจุยาล่วงหน้า จากการติดตามความคลาดเคลื่อนทางยาของกลุ่มงานเภสัชกรรมในช่วงปีงบประมาณ 2557 พบว่าเกิดอุบัติการณ์ความคลาดเคลื่อนทางยาที่มีสาเหตุมาจากความผิดพลาดของยาแบ่งบรรจุ จำนวน 6 ครั้ง ทั้งนี้จำแนกเป็นความผิดพลาดจากฉลากยาแบ่งบรรจุล่วงหน้าบ่งชี้จำนวนยาผิดพลาด 3 ครั้ง บ่งชี้รายการยาผิดพลาด 2 ครั้ง และกำหนดวันหมดอายุของยาผิดพลาด 1 ครั้ง ซึ่งจากการวิเคราะห์ร่วมของบุคลากรกลุ่มงานเภสัชกรรม พบว่าประเด็นที่น่าจะเป็นสาเหตุสำคัญคือ การแบ่งบรรจุยาล่วงหน้าที่ปฏิบัติอยู่ไม่มีการทวนสอบระหว่างผู้ปฏิบัติงาน ทั้งผู้ปฏิบัติงานแบ่งบรรจุ ผู้พิมพ์ฉลากยาแบ่งบรรจุ ผู้ติดฉลากยาแบ่งบรรจุ และผู้ควบคุมกำกับการแบ่งบรรจุยาล่วงหน้าที่ได้รับมอบหมาย อีกทั้งข้อมูลรายการยา เลขที่ตำรับยา และจำนวนที่แบ่งบรรจุได้ไม่มีการส่งต่อหรือใช้ข้อมูลร่วมกัน และไม่สามารถสอบกลับถึงผู้ปฏิบัติงานในพิมพ์และติดฉลากยานั้นได้ จากการพิจารณาประเด็นสำคัญต่างๆเหล่านี้กลุ่มงานเภสัชกรรมเห็นความสำคัญอย่างยิ่งที่จะพัฒนาระบบการแบ่งบรรจุยาล่วงหน้า เพื่อให้เกิดการทวนสอบระหว่างผู้ปฏิบัติงาน การสอบกลับได้กรณีพบปัญหา และลดขั้นตอนการทำงานในขั้นตอนต่างๆโดยการใช้ข้อมูลร่วมกัน ทั้งนี้เพื่อให้มั่นใจได้ว่ายาที่ได้จากการแบ่งบรรจุมีความถูกต้อง ปลอดภัย และพร้อมให้บริการผู้ป่วยอย่างแท้จริง

5. กิจกรรมการพัฒนา

การพัฒนาในกระบวนการแบ่งบรรจุยา ทำไปพร้อมๆกันหลายขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอน	ก่อน	หลัง
1. การเบิกยาสำหรับแบ่งบรรจุในแต่ละวัน	จดใส่สมุดด้วยชื่อย่อ และจำนวนยาแต่ละรายการ 	จดลงแบบฟอร์มบันทึกผลการแบ่งบรรจุยาล่วงหน้า ด้วยชื่อสามัญทางยาทุกรายการ
2. การพิมพ์ฉลากยาแบ่งบรรจุ (ชื่อยา-จำนวน-Lot-วันหมดอายุ)	ผู้จัดทำฉลากดูรายละเอียด Lot ยาจากข้างขวด และคำนวณจำนวนฉลากยาแบ่งบรรจุจากจำนวนขวดที่นำมาแบ่งบรรจุซึ่งเขียนไว้บนฝาขวดยา 	ผู้จัดทำฉลากดูรายละเอียด Lot ยาจากข้างขวด และคำนวณจำนวนฉลากยาแบ่งบรรจุจากจำนวนขวดยาที่เบิกออกมาบรรจุ ตามแบบฟอร์มบันทึกผลการแบ่งบรรจุยาล่วงหน้า

3. การตรวจสอบฉลากยาแบ่งบรรจุ	ตรวจสอบ Lot ยาจากขวดยาที่บรรจุ และจำนวนจากเลขที่เขียนที่ฝาขวด แล้วทิ้งขวด (ไม่ได้เก็บไว้เป็นหลักฐาน) 	ตรวจสอบ Lot ยา และจำนวนยาที่บรรจุ จากแบบฟอร์มบันทึกผลการแบ่งบรรจุยาล่วงหน้า เทียบกับขวดยาที่บรรจุ
4. การเคลื่อนย้ายยาจากคลังยามาห้องจ่ายยา	ใส่ยาในตะกร้า แยกตามรายการยา 	ใส่ยาไว้ในกล่อง แยกตามรายการยา โดยมีชื่อยาบนกล่อง และมีฉลากยาแบ่งบรรจุของยาแต่ละรายการอยู่ในแต่ละกล่อง

5. การเก็บยาแบ่งบรรจุ	เก็บใส่ตะกร้า แยกเป็นรายชนิด 	เก็บใส่กล่อง แยกเป็นรายชนิด และมีมีป้ายระบุชื่อยาพร้อมจำนวนที่บรรจุ

6.การวัดผลและผลการเปลี่ยนแปลง

จากการพัฒนาสามารถวัดผลการเปลี่ยนแปลงได้ ดังนี้

1. ความผิดพลาดของยาแบ่งบรรจุล่วงหน้า เป็น 0
2. เพิ่มความรวดเร็วในการปฏิบัติงานโดยลดการบันทึกข้อมูลที่ซ้ำซ้อน
3. สามารถทวนสอบกลับได้กรณีพบอุบัติการณ์คลาดเคลื่อนของยาแบ่งบรรจุ
4. ลดความเสี่ยงในการที่ซองยาหล่นหายหรือสลับตะกร้าในระหว่างการเคลื่อนย้ายยาจากคลังยามายังห้องจ่ายยาผู้ป่วยนอก เพราะกล่องบรรจุอย่างมิดชิด

7.บทเรียนที่ได้รับ

- การก้าวข้าม ความคุ้นชินในการปฏิบัติงานปกติและต้องเรียนรู้ที่จะค้นหาจุดบกพร่องและโอกาสแก้ไขปัญหา
- การคุยกันบ่อยขึ้น ทำให้เป็นโอกาสที่จะแก้ไขปัญหา

8. การติดต่อกับทีมงาน

ภญ.เพ็ญศิริ สุขอ้วน กลุ่มงานเภสัชกรรม โทร.63105
Email: phensiri_sukon@hotmail.com